

Az Alkotmánybíróság döntésének tájékoztató jelleggel közzétett, nem hivatalos szövege.
A hivatalos közzétételre az Alkotmánybíróság Határozatai című hivatalos lapban kerül sor.

IV/1393/2025.

Az Alkotmánybíróság tanácsa alkotmányjogi panasz tárgyában meghozta a következő

végzést:

Az Alkotmánybíróság a fémkereskedelemről szóló 2013. évi CXL. törvény 11/B. §-a, a közigazgatási szabályszegések szankcióiról szóló 2017. évi CXXV. törvény 1. § (2) bekezdése és 2. § (2) bekezdése, valamint a Kúria mint felülvizsgálati bíróság Kfv.V.35.168/2024/6. számú ítélete alaptörvény-ellenességének megállapítására és megsemmisítésére irányuló alkotmányjogi panaszt visszautasítja.

Indokolás

- [1] 1. A jogi személy indítványozó Kft. törvényes képviselője útján alkotmányjogi panaszt terjesztett elő az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLI. törvény (a továbbiakban: Abtv.) 26. § (1) bekezdése és 27. §-a alapján. Az indítványozó az Alkotmánybíróságtól a fémkereskedelemről szóló 2013. évi CXL. törvény (a továbbiakban: Fémtv.) 11/B. §-a és a közigazgatási szabályszegések szankcióiról szóló 2017. évi CXXV. törvény (a továbbiakban: Szankció tv.) 1. § (2) bekezdése és 2. § (2) bekezdése, valamint a Kúria mint felülvizsgálati bíróság Kfv.V.35.168/2024/6. számú ítélete, a Fővárosi Törvényszék 104.K.704.242/2023/9. számú ítélete, továbbá a Nemzeti Adó- és Vámhivatal Fellebbviteli Igazgatósága (a továbbiakban: alperes) 1730496514 iktatószámú, és a Nemzeti Adó- és Vámhivatal Kelet-budapesti Adó- és Vámigazgatósága (a továbbiakban: elsőfokú hatóság) 6401322375 iktatószámú döntése alaptörvény-ellenességének megállapítását és megsemmisítését kérte.
- [2] 1.1. Az alkotmányjogi panasz alapjául szolgáló ügy az alábbiak szerint foglalható össze.
- [3] Az indítványozó fémkereskedővel szemben az elsőfokú hatóság hatósági eljárást indított, mert az indítványozó a Fémtv. 5. § (1) bekezdésében meghatározott adatszolgáltatási kötelezettségének több alkalommal a fémkereskedelmi tevékenységről szóló 443/2013. (XI. 27.) Korm. rendelet (a továbbiakban: Korm. rendelet) 20. § (1) bekezdésében meghatározott határidőt túllépve, késedelmesen tett eleget. Az elsőfokú hatóság két napra vonatkozó adatszolgáltatási kötelezettség

késedelmes teljesítése miatt a fémkereskedelmi törvénysértés elkövetését megállapította, az indítványozót figyelmeztetésben részesítette. Az elsőfokú hatóság döntése indokolásában kitért arra, hogy az indítványozó tevékenységét saját nevében és felelősségére végzi, tőle elvárható a rá vonatkozó előírások ismerete, és az azok szerinti eljárás. Az indítványozó felelőssége, hogy a jogszabályban meghatározott kötelezettségeit maradéktalanul és határidőben teljesítse. A szankció alkalmazásáról az elsőfokú hatóság a Fémvtv. 11/B. § a) pontja és a Szankció tv. 2. § (3) bekezdés a) pontja, valamint 6. § (2)–(3) bekezdése alapján döntött.

- [4] Az indítványozó fellebbezése alapján eljáró alperes az elsőfokú hatóság határozatát helybenhagyta, és megállapította, hogy az elsőfokú hatóság jogszerűen járt el, határozatában a tényállást teljeskörűen feltárta, a szankciót a jogszabály előírásainak megfelelően állapította meg. Az indítványozó jogorvoslati kérelmében egyebek mellett arra hivatkozott, hogy a Fémvtv. 11/B. §-a értelmében a nevében eljáró munkavállaló természetes személyt kell szankcionálni a késedelmes adatszolgáltatás miatt, mivel teljes mértékben megállapítható, hogy a kötelezettség teljesítése az ő felelőssége volt. Az alperes határozatában kifejtette, hogy a Fémvtv.-ben a fémkereskedőre vonatkozóan meghatározott kötelezettségekért az indítványozó tartozik felelősséggel, függetlenül attól, hogy az adott kötelezettséget a feladatért felelős munkavállaló mulasztotta el. A munkavállaló által elkövetett mulasztásért az indítványozó felel, annak következményeit ő viseli. Az alperes szerint a Fémvtv. 11/B. §-a nem vagylagosan határozza meg a szankcionálandó személyeket, az adott jogsértésért a fémkereskedő mellett a nevében eljáró természetes személyt is fémkereskedelmi bírsággal kell sújtani, tehát mindkét fél esetében megállapítható a jogsértés elkövetése. Az indítványozó esetében az elsőfokú hatóság a jogszabályban foglaltaknak megfelelően járt el, amikor az indítványozó terhére állapította meg a jogsértést annak ellenére, hogy a munkavállaló nyilatkozata szerint is az ő feladata volt a kötelezettség teljesítése.
- [5] Az indítványozó az alperes határozatával szemben keresetet nyújtott be, melyben elsődlegesen az alperes határozatának az elsőfokú hatóság határozata törvénysértést megállapító pontjára kiterjedő megsemmisítését, másodlagosan mindezen túlmenően e körben az elsőfokú hatóság új eljárásra kötelezését kérte. Az indítványozó keresetében is a Fémvtv. 11/B. §-ára hivatkozott, mert álláspontja szerint az alperes a rendelkezést ellentmondásosan, tévesen értelmezte.
- [6] A Fővárosi Törvényszék 104.K.704.242/2023/9. számú ítéletével az indítványozó keresetét elutasította. A törvényszék döntése alapján az adatszolgáltatási kötelezettség címzettje a fémkereskedő. A fémkereskedő kötelezettsége az előírt adatszolgáltatási kötelezettség jogszabályi rendelkezéseknek megfelelő, határidőben történő teljesítése. A késedelmes teljesítésért a fémkereskedő függetlenül attól felelősséggel tartozik, hogy adott esetben a nevében eljáró természetes személy felelőssége is megállapítható. A fémkereskedő és a nevében eljáró természetes

személy egyaránt szankcionálható, a jogsértés esetén mind a fémkereskedővel, mind a nevében eljáró természetes személlyel szemben szankció alkalmazásának helye van. Az alperes jogszerűen járt el, amikor a jogsértést az indítványozó terhére megállapította, illetve amikor az indítványozóval szemben az őt terhelő adatszolgáltatás késedelmes teljesítése miatt szankció alkalmazásáról döntött. Az indítványozó szankcionálásának jogszerűségét a nevében eljáró természetes személy felelősségre vonása, vagy annak elmaradása nem befolyásolja. Nem változtat azon, hogy a jogsértés megvalósult, amelyért az indítványozót felelősség terheli.

- [7] Az ítéletével szemben az indítványozó felülvizsgálati kérelmet nyújtott be, melyet a Kúria Kfv.V.35.168/2024/6. számú ítéletével hatályában fenntartott. A döntés szerint a fémkereskedő nevében eljáró természetes személy által elkövetett jogszabálysértés a fémkereskedő által elkövetett jogszabálysértésnek minősül, amelyért a Fémvtv. 11/B. § a) pontja mind a fémkereskedő, mind pedig a nevében eljáró természetes személy szankcionálását lehetővé teszi. A Fémvtv. 5. § (1) bekezdésében meghatározott adatszolgáltatási kötelezettség címzettje a fémkereskedő, a jogszabálynak megfelelő határidőn belüli teljesítése a fémkereskedő kötelezettsége. A késedelmes teljesítésért a fémkereskedő felelősséggel tartozik, mely független attól, hogy a nevében eljáró természetes személy adott esetben felelős-e.
- [8] 1.2. Az indítványozó alkotmányjogi panaszában az Alaptörvény B) cikk (1) bekezdésének, XV. cikk (1) és (2) bekezdésének, XXIV. cikk (1) bekezdésének, XXVIII. cikk (1) és (6) bekezdésének sérelmét állította. Az indítványozó az egyes jogszabályi rendelkezések, illetve a hatósági és bírósági döntések alaptörvény-ellenességére az alábbi indokolást adta elő.
- [9] Az indítványozó a Fémvtv. 11/B. §-át az Alaptörvény B) cikk (1) bekezdésében megjelenő jogállam, jogbiztonság és normavilágosság követelményét sértőnek tartja, mert az homályos, önkényes jogértelmezést eredményez, azt a hatóságok és a bíróságok négy különböző, egymással konkuráló módon értelmezhetik. A jogbiztonság követelményéből következik, hogy egy szankciót előíró jogszabály pontosan meghatározza a szankcionálható személyek körét, míg több nevesített jogalany esetén azt, hogy ki, mikor és hogyan szankcionálható. A normavilágosság hiánya körében kitért az indítványozó továbbá arra, hogy annak következtében esetében az alperes háromféleképpen értelmezte a támadott rendelkezést, és a Kúria is ellentmondásos döntést hozott; az önkényes jogalkalmazás eredményeként a jogsértést elkövető, az indítványozó nevében eljáró természetes személyt azóta sem, csak a jogsértést el nem követő indítványozót szankcionálták. A hivatkozott jogszabály okozta önkényes, *contra constitutionem* jogértelmezés eredményeként megnyílik a lehetőség arra, hogy a jogsértést megvalósító természetes személyek a felelősségüket a jogi személy fémkereskedőre „átjátsszák”.

- [10] Az indítványozó a Fémvtv. 11/B. §-át tisztességtelennek, az Alaptörvény XXIV. cikk (1) bekezdésébe, a *nulla poena sine culpa* elvébe ütközőnek is tartja. Az indítványozó szerint a támadott rendelkezés alapján olyan személyt kell szankcionálni, aki a nevesített jogalanyok közül a jogsértést nem valósította meg. A fémkereskedelmi hatóság nem kerülhet olyan helyzetbe, hogy a jogsértést elkövető azonosítását követően vele szemben nem, míg az azt el nem követővel szemben szankciót kelljen alkalmaznia. Ez a helyzet az Alaptörvény I. cikk (3) bekezdésében foglalt arányosság követelményét sérti, illetve a kiszámíthatóság hiányát, jogalanyok közötti diszkriminációt eredményez. Ugyanúgy állította az indítványozó a Szankció tv. 1. § (2) bekezdése, illetve 2. § (2) bekezdése – Fémvtv. 11/B. §-ával való együttes értelmezése alapján – alaptörvény-ellenességét annak önkényes, *nulla poena sine culpa* elvét sértő jogalkalmazást eredményező volta miatt.
- [11] Az indítványozó hivatkozott az Alkotmánybíróság 3355/2024. (X. 8.) AB határozatára és arra, hogy abban a testület megsemmisítette az eljáró bíróság ítéletét, mert a közigazgatási perben nem orvosolta, hogy az adóhatóság ugyanazt a jogviszonyt adózónként eltérően minősítette, és a megkülönböztetésnek nem volt alkotmányos alapja. Az indítványozó állítása körében az alkotmányjogi panaszához csatolt, egy tőle eltérő fémkereskedő nevében eljáró természetes személy jogsértését megállapító határozatra hivatkozott. Az összehasonlítható helyzetben lévő személyek körében az indítványozó azon fémkereskedőket jelölte meg, akik esetén a napi adatszolgáltatási kötelezettség késedelme miatt a fémkereskedelmi hatóság nem a fémkereskedőt, hanem kizárólag a jogsértést ténylegesen elkövető, a fémkereskedő nevében eljáró természetes személyeket szankcionálta. A megkülönböztetésnek az indítványozó szerint alkotmányos indoka nincs. Az eljáró bíróság feladata, hogy felismerje és azonosítsa az ügy alapjogi érintettségét, ha az eljáró hatóságok az egyenlő bánásmód követelményét megsértve azonos ügyekben eltérő döntéseket hoznak. A megkülönböztetés orvoslásának hiánya a bíróságok esetén az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdésének sérelmét okozza, míg a hatóság esetén az Alaptörvény XXIV. cikkének sérelme azonosítható.
- [12] Az indítványozó nevében eljáró természetes személy értesítésének, illetve hatósági eljárásba való bevonásának hiánya az indítványozó Alaptörvény XXIV. cikke szerinti tisztességes hatósági eljáráshoz való jogát sérti, mert nem ismerhette meg a nevében eljáró természetes személy „ügyfél” nyilatkozatait, bizonyítékait, védekezését. Az indítványozó szerint a hatósági, illetve a bírósági határozatok nem tartalmazzak indokolást arra, hogy a nevében eljáró természetes személy felelősségét vizsgálták-e, amely az eljáró hatóságok esetén az Alaptörvény XXIV. cikkébe, illetve a bíróságok esetén pedig a XXVIII. cikk (1) bekezdésébe ütközik.
- [13] A főttkári hiánypótlásra való felhívást követően az indítványozó panaszát kiegészítette. Eszerint a Fémvtv. 11/B. §-a, annak hiányában a hatósági és bírósági értelmezés az Alaptörvény XXVIII. cikk (6) bekezdésében foglalt *ne bis in idem* elvébe,

a kétszeres értékelés tilalmába ütközik. Alaptörvény-ellenes az a jogértelmezés, mely szerint a fémkereskedő indítványozó nevében eljáró természetes személy magatartását egy, a jogsértést meg nem valósító (jogi) személy terhére is, kétszeresen értékelik.

- [14] 2. Az Alkotmánybíróság az Abtv. 56. § (1) bekezdésében meghatározottak szerint elsőként az alkotmányjogi panasz befogadhatósága törvényi feltételeinek fennállását vizsgálta meg.
- [15] 2.1. Az Abtv. 30. § (1) bekezdése alapján az alkotmányjogi panaszt a sérelmezett döntés kézhezvételétől számított hatvan napon belül lehet írásban benyújtani. Az Alkotmánybíróság megállapította, hogy az indítványozó perbeli jogi képviselője a Kúria ítéletét 2025. március 10. napján vette át, mely időponthoz képest az alkotmányjogi panaszt az indítványozó – figyelemmel az Alkotmánybíróság IV/2766-2/2024. számú egyesbírói végzésére és az Ügyrend 32. § (4) bekezdésére a Fővárosi Törvényszék ítéletével szemben is – határidőben terjesztette elő.
- [16] 2.2. Az Abtv. 26. § (1) bekezdése szerint az Alaptörvény 24. cikk (2) bekezdés c) pontja alapján alkotmányjogi panasszal az Alkotmánybírósághoz fordulhat az egyedi ügyben érintett személy vagy szervezet, ha az ügyben folytatott bírósági eljárásban alaptörvény-ellenes jogszabály alkalmazása folytán az Alaptörvényben biztosított jogának sérelme következett be, és jogorvoslati lehetőségeit már kimerítette, vagy jogorvoslati lehetőség nincs számára biztosítva.
- [17] Az Abtv. 27. §-a szerint az Alaptörvény 24. cikk (2) bekezdés d) pontja alapján az alaptörvény-ellenes bírói döntéssel szemben az egyedi ügyben érintett személy vagy szervezet alkotmányjogi panasszal fordulhat az Alkotmánybírósághoz, ha az ügy érdemében hozott döntés vagy a bírósági eljárást befejező egyéb döntés az indítványozó Alaptörvényben biztosított jogát sérti és az indítványozó a jogorvoslati lehetőségeit már kimerítette vagy jogorvoslati lehetőség nincs számára biztosítva.
- [18] Az indítványozó jogorvoslati lehetőségeit kimerítette, és mint az alkotmányjogi panaszra okot adó per felperese, jogosultnak és érintettnek is tekinthető.
- [19] Az alkotmányjogi panasz benyújtásának törvényi feltétele, hogy az indítványozó Alaptörvényben biztosított joga sérelmére hivatkozzon. Az Alkotmánybíróság gyakorlata szerint az Alaptörvény B) cikk (1) bekezdésének sérelmére alkotmányjogi panaszt csak kivételes esetben – a visszaható hatályú jogalkotás és jogalkalmazás tilalma és a felkészülési idő hiánya esetén – lehet alapítani {lásd például: 3194/2022. (IV. 29.) AB határozat, Indokolás [29]}. Az indítványozó alkotmányjogi panaszában a kivételes esetekre nem adott elő indokolást. Ezért az Alaptörvény B) cikk (1) bekezdése körében a támadott jogszabályi rendelkezések alaptörvény-ellenessége

vizsgálatának nincs helye, az indítvány ebben az elemében az Abtv. 26. § (1) bekezdés *a)* pontjában meghatározott követelménynek nem felel meg.

- [20] Az Abtv. 26. § (1) bekezdése szerinti alkotmányjogi panasz benyújtásának törvényi feltétele továbbá, hogy az indítványozó olyan jogszabályi rendelkezés alkotmányossági felülvizsgálatát kérje, amelyet a bíróság az ügyében alkalmazott. Az Alkotmánybíróság megállapította, hogy az indítványozó ügyében a Szankció tv. 1. § (2) bekezdését nem alkalmazták, így az alkotmányjogi panasz ebben a tekintetben sem felel meg a törvényi feltételeknek.
- [21] Következetes gyakorlata szerint, az Alkotmánybíróságnak nincs hatásköre a közigazgatási aktusok közvetlen vizsgálatára, ha azokkal szemben biztosított a bírósági jogorvoslat lehetősége {3090/2015. (V. 19.) AB határozat, Indokolás [22]}. Nincs akadálya ugyanakkor annak, hogy az Alkotmánybíróság egy bírói döntés alaptörvény-ellenességét állapítsa meg az Alaptörvény XXIV. cikk (1) bekezdésének sérelme miatt, ha a bíróság helybenhagy egy jogszabálysértő közigazgatási határozatot, ezzel mintegy „elfogadva” az alaptörvény-ellenességet {3071/2017. (IV. 19.) AB végzés, Indokolás [12]}. Ebből ugyanakkor az is következik, hogy az Alkotmánybíróság a XXIV. cikk (1) bekezdésének sérelmét csak áttételesen, az alkotmányjogi panasszal támadott bírói döntésen keresztül állapíthatja meg. Az Alkotmánybíróság ezért a panasz azon elemeit, amelyek a hatósági eljárással, a hatóságok határozataival kapcsolatosak, az Alaptörvény XXIV. cikk (1) bekezdése körében, míg azokat az elemeket, amelyek kizárólag a Fővárosi Törvényszék és a Kúria eljárásával és határozataival kapcsolatosak, a XXVIII. cikk (1) bekezdése körében értékelte.
- [22] 2.3. A határozott kérelem feltételeit az Abtv. 52. § (1b) bekezdésének *a)–f)* pontjai rögzítik, melyeknek az alkotmányjogi panasz részben felel meg. Az indítvány megjelölte az Alkotmánybíróság hatáskörét megalapozó alaptörvényi és törvényi rendelkezéseket; megjelölte az Alkotmánybíróság által vizsgálandó jogszabályi rendelkezéseket és bírói döntéseket, továbbá az Alaptörvény megsértett rendelkezéseit; tartalmaz kifejezett kérelmet a támadott jogszabályi rendelkezések és bírói döntések megsemmisítésére.
- [23] Az Abtv. 52. § (1b) bekezdés *b)* és *e)* pontjai szerint az alkotmányjogi panasznak meg kell jelölnie az Alaptörvényben biztosított jog sérelmének a lényegét, illetve egyértelmű indokolást kell tartalmaznia arra nézve, hogy a jogszabályi rendelkezés, bírói döntés miért ellentétes az Alaptörvény indítványban felhívott rendelkezéseivel.
- [24] Az Alkotmánybíróság megállapította, hogy az alkotmányjogi panasz nem tartalmaz önálló, alkotmányjogilag releváns összefüggést bemutató érvekkel alátámasztott indokolást arra nézve, hogy a Szankció tv. 2. § (2) bekezdése, amely a közigazgatási szankciók alkalmazását a közigazgatási szabályszegésért való felelősség közigazgatási hatóság általi megállapításához köti, miért sérti az Alaptörvény XXIV. cikk (1)

bekezdését. Ezért az indítvány, ezen elemében nem tesz eleget az Abtv. 52. § (1b) bekezdés e) pontjában foglalt követelménynek.

- [25] 3. Az Abtv. 29. §-a a befogadhatóság feltételeként határozza meg, hogy az – egyéb törvényi feltételeknek megfelelő – alkotmányjogi panasz a bírói döntést érdemben befolyásoló alaptörvény-ellenességet tartalmazzon vagy alapvető alkotmányjogi jelentőségű kérdést vessen fel. E két feltétel alternatív jellegű, így az egyik fennállása önmagában is megalapozza az Alkotmánybíróság érdemi eljárását {lásd például: 34/2013. (XI. 22.) AB határozat, Indokolás [18]; 21/2016. (XI. 30.) AB határozat, Indokolás [20]}. A feltételek meglétének vizsgálata az Alkotmánybíróság mérlegelési jogkörébe tartozik.
- [26] 3.1. Az Alkotmánybíróság először az Abtv. 26. § (1) bekezdése szerinti alkotmányjogi panasz Fémvtv. 11/B. §-a tisztességes hatósági eljáráshoz való jogot [Alaptörvény XXIV. cikk (1) bekezdését] sértő voltát állító érvelését vizsgálta.
- [27] A Fémvtv. 5. § (1) bekezdése és a Korm. rendelet 20. § (1) bekezdése alapján a fémkereskedő a fémkereskedelmi engedélyköteles anyag értékesítéséről eladónként és vevőnként az anyagok jogszerű beszerzésének igazolása céljából külön nyilvántartást vezet, mely nyilvántartásból elektronikus formában naponta, a tárgynapot követő munkanapon adatszolgáltatást kell teljesítenie. Emellett a Fémvtv. 11/B. §-a meghatározza a szankcionálható személyek körét, a velük szemben kiszabható bírság mértékét, illetve annak alkalmazását megalapozó magatartásokat.
- [28] Az indítványozó ügyében két esetben megállapították az adatszolgáltatási kötelezettség késedelmes teljesítését, az indítványozó felelősségét. Az eljáró hatóságok döntéseik indokairól számot adtak. Az eljáró bíróságok megerősítették, hogy az indítványozó fémkereskedő mint a fenti kötelezettség címzettje, felelős annak késedelmes teljesítéséért, független attól, hogy a nevében eljáró természetes személy adott esetben felelős-e.
- [29] A szankcióval fenyegetett kötelezettség elsődleges címzettje a fémkereskedő (indítványozó), aki az eljáró hatóságok és bíróságok vizsgálata alapján a jogsértést megvalósította. Az Alkotmánybíróság megjegyzi, hogy az indítványozó ügyében a hatóságok a jogkövetkezmény megállapítása során kifejezetten figyelembe vették a szándékosság kizárhatóságát is, és az indítványozót figyelmeztetésben részesítették.
- [30] A fentiek alapján az indítványozó azon érvelése, mely szerint olyan személyt kell szankcionálni, aki a nevesített jogalanyok közül a jogsértést nem valósította meg, a Fémvtv. 11/B. §-a Alaptörvény XXIV. cikk (1) bekezdésébe való ütközésének érdemi vizsgálatát nem alapozta meg.

- [31] 3.2. Az Alkotmánybíróság ezt követően vizsgálta, hogy az indítványozó Abtv. 27. § (1) bekezdése szerinti alkotmányjogi panasz alapján felmerül-e valamely Abtv. 29. §-ban meghatározott feltétel.
- [32] Mindenekelőtt kiemelendő, hogy a bírói döntéssel szemben benyújtott alkotmányjogi panasz nem tekinthető hagyományos értelemben vett jogorvoslatnak {lásd például: 3069/2017. (IV. 4.) AB végzés, Indokolás [9]}. Az Alkotmánybíróság az alkotmányjogi panaszon keresztül is az Alaptörvényt, az abban biztosított jogokat védi, és a bírói döntéseknek kizárólag az alkotmányossági szempontú vizsgálata tartozik a testület hatáskörébe. „A jogszabályokat a bíróságok értelmezik, az Alkotmánybíróság csak az értelmezési tartomány alkotmányos kereteit jelölheti ki. Ez a jogkör azonban nem teremthet alapot arra, hogy minden olyan esetben beavatkozzon a bíróságok tevékenységébe, amikor olyan (állítólagos) jogszabálysértő jogalkalmazásra került sor, mely egyéb jogorvoslati eszközzel már nem orvosolható. Sem a jogállamiság elvont elve, sem a tisztességes eljárás alapjoga [...] nem teremthet alapot arra, hogy az Alkotmánybíróság a bírósági szervezet feletti »szuperbíróság« szerepébe lépjen, és hagyományos jogorvoslati fórumként járjon el” {3325/2012. (XI. 12.) AB végzés, Indokolás [14]}.
- [33] Az indítványozó a hatósági és bírósági eljáráshoz való joga körében az indokolási kötelezettség megsértésére, az önkényes, *contra constitutionem* jogértelmezésre és – az indítvány tartalma szerint – a bizonyítékok megismeréséhez való jog sérelmére hivatkozott.
- [34] Az indítványozó által előhívott 3311/2018. (X. 16.) AB határozatban vizsgált konkrét ügyben az Alkotmánybíróság az eljárás megindításáról való döntés és a bizonyítékok ügyféllel való ismertetésének elmaradását olyan súlyos jogsértésnek minősítette, amelyek kihatottak az alapvető ügyféli jogok gyakorlására, így az Alkotmánybíróság az alaptörvény-ellenességet megállapította. Az alkotmányjogi panaszban az indítványozó a nevében eljáró természetes személy esetén kifogásolta, hogy őt a hatósági eljárásról nem értesítették, abba őt nem vonták be, ezért az indítványozó nem ismerhette meg a másik „ügyfél” nyilatkozatait, illetve védekezését. A felülvizsgálati kérelmében az indítványozó a nevében eljáró természetes személy ügyfélként történő bevonásának hiányára hivatkozott, melynek okára a Kúria választ adott (Kúria ítélete, Indokolás [29]). A rendelkezésre álló iratok alapján megállapítható az is, hogy a hatósági eljárásban az indítványozó nevében eljáró természetes személy nyilatkozatot tett, amelyre mint bizonyítékra az indítványozó hivatkozott is.
- [35] Az indítványozó szerint a fenti jogai sérelme megvalósult azért is, mert az egyenlő bánásmód hatóságok általi megsértését [Alaptörvény XV. cikk (1) és (2) bekezdése] a bíróságok nem orvosolták.
- [36] Az indítványozó alapjogi sérelmét abban látta, hogy egy, az indítványozóéval azonos tényállás esetén az eljáró hatóságok eltérő módon foglaltak állást, és kizárólag a jogsértést ténylegesen elkövető, a fémkereskedő nevében eljáró természetes

személyt szankcionáltak. Az indítványozó ennek igazolásául csatolt egy másik fémkereskedő nevében eljáró természetes személy jogsértését megállapító határozatot. A dokumentum ugyanakkor azt támasztja alá, hogy egy másik fémkereskedő nevében eljáró természetes személy esetén a jogsértést az adatszolgáltatási kötelezettség nem teljesítéséért megállapították. Ennek megállapítása azonban nem jelenti azt, hogy az ügyben a fémkereskedővel szemben eljárás nem indult, sőt a határozat kifejezetten valószínűsíti, hogy a fémkereskedővel szemben szintén indult eljárás, amely során a fémkereskedelmi hatóság határozatot hozott. Az indítványozó alkotmányjogi panasza alapján nem volt azonosítható olyan hátrány, amely azonos helyzetben lévő jogalanyi körön belül következett volna be. A Fővárosi Törvényszék, illetve a Kúria kifejezetten kitért indokolásában arra, hogy az indítványozó ügyében folyt eljárással össze nem függő, másik ügyfél esetén hozott határozat a per tárgyát nem képezte, az az alperest sem kötötte (Fővárosi Törvényszék ítélete, Indokolás [20]; Kúria ítélete, Indokolás [30]).

- [37] Az Alkotmánybíróság indokolás hiányosságára kiforrott gyakorlata alapján az „indokolási kötelezettségéből nem következik a felek által felhozott minden észrevétel egyenként való megcáfolási kötelezettsége, különösen nem az indítványozó szubjektív elvárásait is kielégítő mélységű érvrendszer bemutatása” (lásd például: 3303/2020. (VII. 24.) AB határozat, Indokolás [75]; 4/2022. (III. 23.) AB határozat, Indokolás [23]). „Az indokolási kötelezettség mindössze azt az elvárást támasztja a bírósággal szemben, hogy a döntés indokolásának az ügy érdeme szempontjából releváns kérdésekre kell kiterjednie és nem minden egyes részletre” (26/2020. (XII. 2.) AB határozat, Indokolás [22]). Az eljáró hatóságok és bíróságok az irányadó jogszabályok alapján az ügy érdeme szempontjából releváns kérdésekre, az indítványozó érveire kiterjedő indokolással ellátott döntést hoztak. Döntéseikben az eljáró hatóságok és bíróságok is arra a következtetésre jutottak, hogy a Fémvtv. 5. § (1) bekezdésében meghatározott adatszolgáltatási kötelezettség jogszabályi határidőben történő teljesítésének elmaradásáért az indítványozó felelős. Nem foghat helyt tehát az indítványozó azon értelmezést támadó, alaptörvény-ellenességet állító érvelése, amely alapján a támadott jogszabályi rendelkezések együttes értelmezése következtében olyan személyt szankcionáltak, akinek szabályszegésért való felelősségét a fémkereskedelmi hatóság nem állapította meg.
- [38] Az Alkotmánybíróság megjegyzi, hogy az Alaptörvény XXIV. cikk (1) bekezdése és XXVIII. cikk (1) bekezdése az eljárás egészének minőségére vonatkozik. Az nem mentesíti az indítványozót a felelősség megállapítása alól, ahogy nem biztosít jogot más, az indítványozón kívüli személy felelősségre vonására, szankcionálására. Az Alkotmánybíróság hangsúlyozza, hogy „[ö]nmagában az a körülmény, hogy az indítványozó nem ért egyet a bíróságok döntésével és annak indokolásával, nem elégséges érv a támadott döntés alaptörvény-ellenességének alátámasztására” (3364/2017. (XII. 22.) AB végzés, Indokolás [21]).

- [39] Az indítványozó tisztességes hatósági és bírósági eljáráshoz való joga sérelme körében előadott érvelés csupán az eljáró hatóságok és bíróságok jogszabályértelmezését kifogásolja, ezek értékelése, felülbírálata azonban nem tartozik az Alkotmánybíróság hatáskörébe. Az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdését értelmezve az Alkotmánybíróság azt a gyakorlatot alakította ki, hogy következetesen tartózkodik attól, hogy kizárólag a jogági fogalomrendszerhez (dogmatikához) tartozó kérdések helytállóságáról, illetve törvényességéről, avagy kizárólag törvényértelmezési problémáról állást foglaljon {3003/2012. (VI. 21.) AB végzés, Indokolás [4]}, és ezt a megfontolást az Alaptörvény XXIV. cikk (1) bekezdésének alkalmazása során is szem előtt tartja {3218/2020. (VI. 19.) AB végzés, Indokolás [16]; 3144/2021. (IV. 22.) AB végzés, Indokolás [27]}.
- [40] 3.3. Az indítványozó indítványkiegészítésében előadott, a kétszeres értékelés tilalmának megsértését kifogásoló érvei vizsgálata során az Alkotmánybíróság az alábbi következtetésre jutott.
- [41] A *ne bis in idem* elve „annak a tilalmát foglalja magában, hogy meghatározott személlyel szemben, ugyanazon büntetendő cselekmény miatt – azt követően, hogy büntetőjogi felelősségéről jogerős döntés született – újabb, büntető szankció alkalmazására irányuló eljárást indítsanak, illetve büntető jogkövetkezményt alkalmazzanak” {8/2017. (IV. 18.) AB határozat, Indokolás [35]}.
- [42] A Fémvtv. 11/B. §-a meghatározza a szankcionálható személyeket, akik nem ugyanazon személyek. Panaszában maga az indítványozó is arra hivatkozik, hogy ügyében a nevében eljáró személyt nem vonták eljárás alá, vele szemben szankciót nem alkalmaztak. Az alapul fekvő ügyben az indítványozóval szembeni, újabb büntető szankció alkalmazására irányuló eljárás megindítása, az Alaptörvény XXVIII. cikk (6) bekezdésének sérelme fel sem merül. Az Alkotmánybíróság itt is hangsúlyozza, hogy az Alaptörvény megjelölt rendelkezésének sérelmével a más személy szankcionálásának elmaradása nem hozható összefüggésbe.
- [43] 3.4. Az Alkotmánybíróság megállapította, hogy az alkotmányjogi panasz sem alapvető alkotmányjogi jelentőségű kérdést nem fogalmazott meg, sem pedig a bírói döntést érdemben befolyásoló alaptörvény-ellenesség kételyét nem vetette fel. Ezért az alkotmányjogi panasz az Abtv. 29. §-a szerinti vagylagos befogadási feltételeknek nem felel meg.
- [44] 4. A fentiek alapján az Alkotmánybíróság az alkotmányjogi panaszt – az Abtv. 56. § (1)–(3) bekezdése és az Ügyrend 5. § (1) bekezdése szerint eljárva – az Ügyrend 30. § (2) bekezdés a) és h) pontja alapján visszautasította.

Budapest, 2026. március 3.

Dr. Lomnici Zoltán s. k.,
tanácsvezető alkotmánybíró

Dr. Hörcherné dr. Marosi Ildikó s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Kozma Ákos s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Patyi András s. k.,
előadó alkotmánybíró

Dr. Szabó Marcel s. k.,
alkotmánybíró